

Opinion. Det skal jeg ogsaa bestræbe mig for. Jeg skal ikke lade den Sag falde. Jeg mærker allerede, hvorledes Folk komme til mig med Oplysninger. Jeg tror, vi skulle ud i Publikum og have en Diskussion om, hvorledes Forholdene ere ved vort Universitet, overhovedet og ved det juridiske Fakultet i Særdeleshed, og derved vil forberedes en Opinion, som efterhaandensaa vil kunne bære den Reform af Universitetet frem, som vi for Diebliffet ikke ere i Stand til at føre igjennem, fordi vi ere saa uforberedte derpaa, og fordi Materialet er saa umaadelig stort. Jeg tror, det vil komme tilsidt saaledes, at vi ville kunne reformere Universitetet herfra, og jeg siger, at paa dette ene Punkt er jeg noget uenig med den høitærede Minister. Han henviste mig til Agitationen. Ja vel! Men er ikke ogsaa dette Agitation? Jeg mener, at jeg har agiteret noget imod det juridiske Fakultet ved, hvad jeg har sagt her, og at jeg dog maatte har kastet nogle Snister ud, som jeg haaber skulle rejse en Brand, og hvis jeg forstod den høitærede Minister rigtig, vilde heller ikke han være saa misfor- nøjet dermed. Han har vist i sit stille Sind en Fornemmelse af, at der her er Adskilligt, der skal ibrændes bort, og han har, det er jeg overbevist om, en redelig Villie til, at vort Universitet i det Store og Hele skal vandre ad den rette Vej. Jeg vil ikke fordybe mig i de andre Fakulteter, og det Mangfoldige, der kunde siges om dem, men jeg vil gjerne med Hensyn til Universitetet overhovedet aflægge et lille Vidnesbyrd. Jeg vil sige: jeg har her angrebet et bestemt Fakultet. Jeg haaber ikke, man har faaet det Indtryk, at jeg vilde dette Fakultet til Livs, eller at jeg vilde latterliggjøre det. Jeg vilde netop udvikle det og gjøre det godt og fortræffeligt, thi der er saa Interesser her i Landet, der ligge mig saa meget paa Hjerte som Universitetet. Jeg har det Indtryk af Universitetet som Helhed, at det ikke er en Anstalt, hvor den faldste Videnskab, den, som Tyfkerne kalde Altermisshenskab eller Bagdelvidensskaben, regjerer, men virkelig den sande Videnskab, om end med visse Modifikationer; de 3 Fagstoler, der danne de 3 første Fakulteter, ere naturligvis ikke her stillede saaledes, som de to centrale Fakulteter. Jeg vil altsaa sige, at i det Hele og Store arbejder vort Universitet godt og smukt, og jeg vil sige videre, at efter de Efterforskninger, jeg har anstillet, ogsaa i de sidste Dage, har jeg faaet det Indtryk, at der i det Hele taget er et god Mand ved vort Universitet — mindst ved det juridiske Fakultet paa Grund af, at man der har for- kvælet Sagen saa forfærdeligt; det fører alt

Undt med sig, ligesom Fattigdom f. Ex. kan føre daarligt Vægfeskab med sig. Men jeg vil endnu gjerne gjøre en Bemærkning om vort Universitet overhovedet og særlig om dette Universitetslovforslag. Jeg vil i overordentlig høi Grad anbefale dette Thing, og særlig eller rettere sagt udelukkende Oppositionen, som jeg har den Ære at høre til, at den ikke ser paa Universitetet som Reaktions Arnested, som en kompakt Klump af Reaktion, thi det er sandelig efter min inderste Overbevisning en forkert Opfattelse af vort Universitet. Vi have bitre Fjender ved Universitetet, det er vist — jeg vil ikke angribe dem her, fordi jeg ikke vil bruge noget- somhelst personligt Angreb i denne Sag — men vi have sandelig ogsaa Venner ved Universitetet, vi have nogle af vore bedste Venner ved Universitetet. Og der er en stor Mellemstand ved Universitetet, som ikke saa afgjort har taget Parti, og som man maaste kunde beskylde for en lidt forsagt Holding, men ere vi her, vi Oppositionens Politikere og fremfor Alt vore Førere, ere de de Mand, der skulle beklage sig over en saadan mindre fast og mindre mandig Holding fra en Oppositions Side? Jeg tror det ikke! Jeg tror ikke, at de skulle kaste Brag paa disse Folk af denne Grund. De skulle forstaa, at mellem dem have vi allerede vundet Indgang, og ville fremdeles rinde Indgang, naar vi behandle dette Lovforslag paa den Maade, som jeg vil slutte med at anbefale dette Thing: Tag det ikke udelukkende fra den økonomiske Side! Ganske vist, det er et stort og vigtigt Spørgsmaal, og jeg skal være den Sidste til at glemme, at maaste det store Flertal af vort Folk i disse haarde Tider lægger Hovedet paa Bunden om Aftenen med tunge Belymninger for den kommende Tid. Saaledes er det, og det er disse Folks Skatteevne, man skal benytte her. Men jeg siger alligevel: Tag ikke denne Sag fra den juvære, fra den blot økonomiske Side! Tag den større, se paa den med et friere Blik og forstaa, at Oplysningen og Demokratiet ere i det inderligste Slægteskab! Hvis De fremme disse Love, eller tage imod dem med et godt Sind og velvillig Smødekommen, disse Love, som bevæge sig paa det civile Omraade, og som ville fremme Oplysning og al materiel Fremvægt, saa vid, at saa gaa De fremad ad Demokratiets Kongevei. Vi gaa maaste med smaa Skridt, vi have Bestemmelse, over os for den Stilling, hvori vi ere, og den Maade, hvorpaa vi have svaret til Folkets Tillid; men ryk kun frem ad denne Vej! Her er vor Vej til Ros og Magt! Jeg anbefaler det høie Thing at tage paa dette Lovforslag paa den Maade, som jeg her har udviklet.